

Padziļinātais kurss Svešvaloda II (angļu, franču, vācu, krievu) augstākajā mācību satura apguves līmenī

Valsts pārbaudes darba programma

Padziļinātais kurss Svešvaloda II (angļu, franču, vācu, krievu) augstākajā mācību satura apguves limenī

Valsts pārbaudes darba programma

Valsts pārbaudes darba programma ir izstrādāta Eiropas Sociālā fonda projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā" (turpmāk – Projekts).

Valsts pārbaudes darbu satura, programmu un paraugu izstrādi Projektā vadīja **Pāvels Pestovs**.

Valsts pārbaudes darba programmas izstrādi un sagatavošanu publicēšanai vadīja **Tatjana Kunda**.

Valsts pārbaudes darba programmu izstrādāja **Ina Baumanē, Olga Billere, Svetlana Brasnujeva, Viktorija Ivanova, Lidiya Izotova, Anita Jonasta, Vita Kalnbērziņa, Dita Lapiņa, Anita Lazdāne, Svetlana Lāce, Dina Šavlovska, Elina Vestmane** un **Katrina Vēvere**.

Valsts pārbaudes darba parauga izstrādē piedalījās Eiropas Komisijas svešvalodu pārbaudes darbu eksperts, Eiropas Moderno valodu centra *RELANG* projekta lektors, Ungārijas Pēčas universitātes asociētais profesors **Gabors Szabo, (Gábor Szabó), Ph. D., habil.**

Valsts pārbaudes darba programmu izvērtēja ārējie eksperti **Elita Balčus, Inga Bliska, Gunda Eglīte, Rozanna Kurpniece, Evija Latkovska, Gundega Muceniece, Astra Skrābane** un **Liāna Viduce**.

Projekts izsaka pateicību visām Latvijas izglītības iestādēm, kas piedalījās valsts pārbaudes darbu aprobācijā.

Saturs

Ievads	4
1. Valsts pārbaudes darba mērķis	4
2. Vērtēšanas saturs	4
2.1. Valodas apguves līmenis	4
2.2. Sasniedzamo rezultātu veids un grupa	5
2.3. Izziņas darbības līmenis	6
3. Valsts pārbaudes darba uzbūve	7
4. Piekļuves nosacījumi	13
4.1. Piekļuves nosacījumu mērķis	13
4.2. Īstenošana	13
4.3. Izpilde un vērtēšana	14
5. Nepieciešamo resursu nodrošinājums	14
6. Vērtēšanas kārtība un kritēriji	14
7. Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot valsts pārbaudes darba laikā	15
8. Rīcības vārdu skaidrojums	16
PIELIKUMI	17
1. pielikums. Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti svešvalodā augstākajā apguves līmenī	17
2. pielikums. Piekļuves nosacījumos iekļauto apliecinājumu snieguma līmeņu aprakstu piemēri	19
3. pielikums. Skolēnu snieguma līmeņu apraksti rakstīšanas un runāšanas uzdevumos augstākajā apguves līmenī	22
4. pielikums. Valsts pārbaudes darba programmā un valsts pārbaudes darba paraugā lietotie kodi	25

Ievads

Valsts pārbaudes darba programma veidota kā teorētiskais ietvars 2022./2023. mācību gada un nākamo gadu valsts pārbaudes darbu izstrādei, lai nodrošinātu to salīdzināmību, grūtības pakāpes nemainību un pēctecību.

Programmā skaidrots valsts pārbaudes darba vērtēšanas saturs, valsts pārbaudes darba uzbūve, vērtēšanas kārtība un kritēriji, piekļuves nosacījumi valsts pārbaudes darbam, kā arī izmantojamie palīg līdzekļi.

1. Valsts pārbaudes darba mērķis

Valsts pārbaudes darba (turpmāk – VPD) mērķis ir novērtēt skolēnu sniegumu svešvalodā atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumu Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem" (turpmāk – standarts) 2. pielikumam "Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti valodu mācību jomā" augstākajā mācību satura apguves līmenī, kā arī iegūt datus skolēnu snieguma un apgūtā mācību satura izvērtēšanai, metodisko ieteikumu izstrādei, pedagogu profesionālās pilnveides plānošanai u. tml. Skolēni, kuri demonstrē atbilstošas valodas zināšanas, saņem apliecinājumu par valodas apguves līmeni B2 vai C1 saskaņā ar Eiropas kopīgajām pamatnostādņēm (turpmāk – EKP).¹

VPD adresāts – skolēni, kuri ir apguvuši valodu mācību jomas sasniedzamos rezultātus (turpmāk – SR) svešvalodā augstākajā mācību satura apguves līmenī (1. pielikums) un kuri izvēlējušies kārtot augstākā līmeņa valsts pārbaudes darbu svešvalodā.

2. Vērtēšanas saturs

Svešvalodas augstākā līmeņa VPD novērtē skolēnu sniegumu svešvalodā receptīvajās un produktīvajās darbībās un to savstarpējā mijiedarbībā. VPD pārbauda skolēnu spēju saprast un lietot literāro valodu, runājot un rakstot par sev zināmām un nezināmām tēmām, ar kurām saskaras sabiedriskajā, mācību vai ar darba vidi saistītā jomā.

VPD vērtēšanas saturu raksturo trīs kategorijas:

- 1) valodas apguves līmenis;
- 2) sasniedzamo rezultātu veids un grupa;
- 3) izziņas darbības līmenis.

2.1. Valodas apguves līmenis

Svešvalodas augstākā līmeņa (turpmāk – AL) mācību saturs kopumā ir optimālā līmeņa (turpmāk – OL) satura pēctecīgs padziļinājums (konteksts, jomas, tekstu veidi, valoddarbību līmenis), jo valodas apguves līmeni ir kumulatīvi: augstākais līmenis ietver zemāko. Attiecīgi, lai nodrošinātu pēctecību un nepārtrauktību valodas apguves procesa izvērtēšanā, AL eksāmenā ir iekļauti testelementi, kas ļauj noteikt snieguma līmeņa atbilstību B2 un C1 līmenim, kā arī pielīdzināt skolēnu sniegumu AL un OL eksāmenos.

Valodas apguves līmenis B2 nozīmē, ka valodas lietotājs "spēj saprast galveno domu sarežģītos tekstos gan par konkrētiem, gan abstraktiem tematiem, arī diskusijās par profesionāliem jautājumiem savā specialitātē. Spēj sarunāties samērā brīvi un spontāni, saziņa ar dzimtās valodas lietotājiem noris bez aizķeršanās. Spēj skaidri un detalizēti izteikties par dažādiem tematiem, pamatot savu viedokli, izklāstot dažādu variantu priekšrocības un trūkumus"²

¹ Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana. Rīga: Valsts valodas aģentūra, 2006. ISBN 9789984983677
Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. 2th ed. Strasbourg: Council of Europe, 2001.
Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. 3th ed. Strasbourg: Council of Europe, 2018.

² Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana. Rīga: Valsts valodas aģentūra, 2006,

Valodas apguves C1 līmenī valodas lietotājs "spēj saprast dažādas tematikas sarežģītus, garus tekstus un uztvert zemtekstu. Spēj izteikties tekoši un spontāni, īpaši nemeklējot vārdus. Spēj atbilstoši un prasmīgi lietot valodu sociālajā, akadēmiskajā un profesionālajā jomā. Spēj izveidot skaidru, labi strukturētu, detalizētu tekstu par sarežģītiem jautājumiem, labi pārzinot tekstveides principus, lietojot atbilstošus saistījuma un saskaņojuma līdzekļus"³.

Līmeni valodas lietotājs demonstrē, veicot dažāda veida saziņas uzdevumus. Atbilstoši EKP izraudzītājam pieejai, lai veiktu saziņas uzdevumus, valodas lietotājiem ir jāiesaistās valodas komunikatīvajās darbībās un jālieto saziņas stratēģijas. Produktīvās darbības uzdevumi un stratēģijas ietver gan mutiskas, gan rakstiskas darbības. Receptīvās darbības un stratēģijas ietver mutvārdu un rakstveida informācijas uztveri, sapratni, izpratni, novērtēšanu un interpretāciju. Interaktīvajās darbībās valodas lietotājs pārmaiņus darbojas gan kā runātājs, gan kā klausītājs kopā ar vēl vienu vai vairākiem sarunas partneriem, tā, sadarbojoties nozīmes veidošanā, rodas sarunas diskurss. Starpniecības darbībās valodas lietotājs pārveido un nodod informāciju atbilstoši saziņas mērķim un mērķauditorijas vajadzībām.

VPD saturs dod skolēniem iespēju pārbaudīt apgūtās zināšanas un izpratni, prasmes, ieradumus un zināšanu, izpratnes un prasmju kombinācijas, kuras ir nepieciešamas saziņas uzdevumu veikšanai.

2.2. Sasniedzamo rezultātu veids un grupa

Skolēnam plānotie SR ir:

- 1) zināšanas un izpratne;
- 2) prasmju grupas;
- 3) ieradumi;
- 4) zināšanu, izpratnes, prasmju un ieradumu kombinācijas.

Katram sasniedzamo rezultātu veidam ir norādītas SR grupas, kuras aptver standartā noteikto mācību saturu un tiek pārbaudītas/mērītas VPD (1. tabula).

Zināšanu un izpratnes pārbaude aptver visas svešvalodu standarta galvenās daļas: konteksts, tekstveide un zināšanas par valodas sistēmu. Zināšanu un izpratnes apguve attiecas uz standartā plānotajiem SR, kuri parasti ietver darbības vārdus "skaidro", "apraksta", "pamana", "nosaka", "ievēro" u. c. Plānoto SR apguvi skolēns demonstrē, piemēram, atbildot uz jautājumiem par dzirdēto vai izlasīto, izsakot savas domas, izvēloties atbilstošus formulējumus un ievērojot valodas lietošanas principus.

Prasmju apguvi raksturo četras SR grupas, kuras ietver valodas uztveri, tekstu veidošanu, mijiedarbību/sadarbību un informācijas pratību. Tās ir būtiskas mācību priekšmeta specifiskās prasmes, domāšanas un caurviju prasmes. Prasmju apguvi skolēns atklāj darbībā, piemēram, analītiski spriež, izvērtē informāciju, lieto kontekstam atbilstošu valodu.

Ievērojot to, ka **ieradumu** vērtēšanai nozīmīgi ir novērot skolēna darbību ilgākā laikposmā, VPD tiešā veidā ieradumi netiek vērtēti. Tajā pašā laikā ieradumi, kas mērķtiecīgi veidoti mācību procesā, nozīmīgi ietekmē skolēnu sniegumu VPD, piemēram, skolēna spēja regulāri kontrolēt savas valodas kvalitāti un iederību noteiktā situācijā, kā arī ieradums veidot tekstu, izmantojot savdabīgus vārdus un gramatiskos līdzekļus, apzinoties, ka valoda raksturo cilvēka identitāti; tādējādi varētu teikt, ka skolēnu ieradumi VPD tiek vērtēti netieši, integrējot šo vērtējumu noteiktos prasmju kritērijos.

Zināšanu, izpratnes, prasmju un ieradumu kombinācijas integrētas problēmu risināšanas uzdevumos. Zināšanu, izpratnes, prasmju un ieradumu kombinācijas skolēns demonstrē darbībā, jaunās, tai skaitā reālās dzīves situācijās, risinot piedāvātās problēmas.

Zināšanas un izpratne ir visu prasmju un kombināciju sastāvdaļa un netiek vērtētas atsevišķi.

³ Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana. Rīga: Valsts valodas aģentūra, 2006, 28. lpp. ISBN 9789984983677

1. tabula. SR veidi, grupas un to īpatsvars VPD.

Sasniedzamo rezultātu veids un grupa		Īpatsvars (%)
Zināšanas un izpratne	Demonstrē izpratni par: • daudzveidīgu valodas lietojuma kontekstu; • valodas līdzekļu atbilstību saziņas situācijai; • valodas lietošanas sociokulturāliem noteikumiem; • dažādiem teksta veidiem un tekstveides līdzekļiem, kas veido teksta funkcionālo stilu; • teksta uzbūves, vienotības un saskaņotības principiem; • valodas fonētiskās, gramatiskās un leksiski semantiskās struktūras normām; • formālo un neformālo izteiksmes līdzekļu atbilstību valodai un situācijai.	20 ± 5
Prasmju grupas	Uztver, analizē un izvērtē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru.	50 ± 5
	Iegūst, kritiski izvērtē, pārveido un ētiski izmanto informāciju.	
	Producē un publisko strukturētu runātu un rakstītu tekstu auditorijai, kontekstam un komunikatīvajam nolūkam piemērotā valodā un stilā.	
	Lieto atbilstošas saziņas un sadarbības stratēģijas.	
Zināšanu, izpratnes un prasmju kombinācija	Problēmrisināšana: • plānveidīgi, secīgi un kritiski izvērtē un īsteno teksta izpēti – definē problēmu, izvēlas uzdevuma veikšanas stratēģijas, veic informācijas analīzi un sintēzi, formulē un loģiski pamato secinājumus; • mērķtiecīgi izmanto iegūto informāciju, idejas, pārdomas savos mutvārdu un rakstveida tekstos, piešķirot tiem jaunu nozīmi atbilstoši citai vai jaunai saziņas situācijai un kontekstam; • noformē un nodod informāciju auditorijai piemērotā valodā un stilā.	30 ± 5

2.3. Izziņas darbības līmenis

VPD saturs izstrādāts atbilstoši standartā plānoto skolēnam SR grupām augstākajā mācību satura apguves līmenī, saskaņojot tās ar izziņas darbības līmeņu aprakstiem (3. tabula), kas balstās SOLO taksonomijā (*Structure of Observed Learning Outcomes*) jeb novēroto mācīšanās rezultātu struktūrā. Svešvalodu standarta SR grupas un SOLO taksonomija veido VPD uzdevumu kompleksumu un ļauj prognozēt uzdevumu grūtības pakāpi. Valodu apgūvē grūtības pakāpi raksturo makrofunkcijas – apraksts, salīdzinājums un cēloņsakarības, kas ir salīdzināmas ar SOLO I–IV līmeni.

2. tabula. Izziņas darbības līmeņu raksturojums un to īpatsvars VPD.

Izziņas darbības līmenis un tā apraksts		Īpatsvars (%)
I	Uztver un lieto vārdus, frāzes, teikumus un dažādus tekstu veidus svešvalodā.	15± 5
II	Piemēro valodas struktūras attiecīgajai situācijai, novērtē situāciju un tās dalībnieku vajadzības.	20±5
III	Lieto valodas zināšanas vai prasmes jaunās situācijās, uzskatāmi atklājot patiesu izpratni par valodas lietojuma atbilstību.	35±5
IV	Lieto valodas zināšanas un prasmes situācijās ar augstu kompleksuma pakāpi.	30±5

Izziņas darbības līmeņu integrācija uzdevumos atklāj VPD pārbaudāmā satura sadalījumu pa uzdevumiem dažādās VPD daļās, ko var saukt par tā algoritmu. VPD parauga uzdevumi veidoti atbilstoši SR grupām – plānotajiem skolēnam SR augstākajā apguves līmenī. Katrs uzdevums pārbauda vairākas SR grupas.

3. Valsts pārbaudes darba uzbūve

VPD veido divas daļas: rakstveida daļa un mutvārdu daļa. Rakstveida daļā pārbauda skolēna receptīvās darbības – **klausīšanās un lasīšanas** valoddarbības, produktīvās darbības ar starpniecības elementiem – **rakstīšana** (rakstveida starpniecība (EKP – *mediation*)). Mutvārdu daļā pārbauda skolēna produktīvās, starpniecības un mijiedarbības darbības – **runāšanas** valoddarbība.

VPD uzdevumi veidoti attiecīgajā svešvalodā. Darbam ir viens variants.

VPD daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks redzams 3. tabulā.

3. tabula. VPD uzbūve.

VPD daļa	Darbību veidi (EKP)	Valoddarbības prasme	Maksimālais iegūstamo punktu skaits	Uzdevumu skaits	VPD daļas īpatsvars (%)	Izpildes laiks (min)
Rakstveida daļa	Receptīvās darbības	Lasīšana	25	4–5	25	60
		Klausīšanās	25	3	25	30
	Produktīvās darbības ar starpniecības elementiem	Rakstīšana	20 x 1,25 = 25	1	25	80
Mutvārdu daļa	Produktīvās un mijiedarbības darbības ar starpniecības elementiem	Runāšana	25	1	25	10 – 12 (+20 min gatavošanās laiks)
		Kopā	100	9–10	100	200

Receptīvo (klausīšanās un lasīšanas) darbību pārbaudes uzdevumi

Receptīvo darbību pārbaudē skolēns demonstrē savas zināšanas un prasmes saistībā ar lasīšanas un klausīšanās valoddarbības prasmēm. Lasīšanas un klausīšanās uzdevumi B2 un C1 līmenī pārbauda skolēnu spēju saprast literārā valodā pausto saturu par zināmām un nezināmām tēmām, ar kurām saskaras sabiedriskajā, izglītības vai profesionālajā jomā. Skolēns demonstrē prasmes saprast daudzveidīgu tekstu kontekstu, mērķi, būtību; iegūtu informāciju, idejas, tieši un netieši izteiktus viedokļus; analizēt, salīdzināt interpretēt notikumus, cēloņus un sekas, viedokļus.

Produktīvo (rakstīšanas un runāšanas), mijiedarbības un starpniecības darbību pārbaudes uzdevumi

Rakstīšana

Rakstīšanas daļu veido viens uzdevums, kurā pārbauda skolēnu prasmi uzrakstīt analītiska rakstura tekstu (piemēram, argumentētu eseju, pārspriedumu) atbilstoši EKP C1 līmeņa prasībām. Skolēns raksta argumentētu eseju (300 – 350 vārdu) par kādu sabiedrībā, izglītības vai profesionālajā jomā aktuālu jautājumu, kas izriet no piedāvātā iedevuma analīzes un interpretācijas. Esejas tekstā skolēns analizē, apkopo un izvērtē iedevuma saturu (tieši vai netieši izteikto nozīmi), formulē jautājumu/problēmu, izveido saistītu argumentu virkni, spriež par hipotētiskām situācijām, formulē secinājumus, liek mērķtiecīgi izvēlētas, kontekstuāli iederīgas atsauces.

Izvēlei tiek piedāvāti divi argumentētās esejas temati – viens no tiem balstīts uz daiļliteratūras teksta fragmenta izpratni un analīzi, savukārt otrs – uz citu funkcionālo stilu un žanru teksta izpratni un analīzi. Skolēns raksta eseju par **vienu** no diviem piedāvātajiem tematiem pēc izvēles. Skolēns analizē un pārnēs iedevuma saturu citā kontekstā, veido skaidru, strukturētu, noteiktam stilam un saziņas nolūkam atbilstošu tekstu.

Runāšana

Mutvārdu daļu veido viens uzdevums, kas sastāv no divām daļām: strukturētas runas un atbildēm uz trīs jautājumiem, kurus uzdod mutvārdu daļas intervētājs. Runāšanā pārbauda prasmi plānot, formulēt, izteikt un pamatot strukturēto un argumentēto viedokli, analizējot, izvērtējot un formulējot secinājumus par piedāvāto informāciju (producēšanas un starpniecības darbības), kā arī izvērst un attīstīt apspriežamos jautājumus (mijiedarbība informācijas nodošanā). Starpniecības valoddarbības skolēns demonstrē, kritiski izvērtējot piedāvāto informāciju, apkopojot svarīgākos argumentus un nododot tos auditorijai piemērotā valodā un stilā. Mijiedarbības darbības skolēns demonstrē, izmantojot uztveres un produktīvās stratēģijas un atbildot uz jautājumiem.

Skolēns saņem 5–6 dažādu žanru un funkcionālo stilu (piemēram, fakti un viedokļi) tekstu fragmentus par kopīgo tematu. 20 minūšu laikā skolēns sagatavo 5–6 minūšu garu strukturētu runu atbilstoši saziņas situācijai un mērķauditorijas vajadzībām. Pēc runas prezentācijas seko otrā daļa ar trīs mutvārdu daļas intervētāja jautājumiem, kas aicina skolēnu papildināt un tālāk attīstīt savas runas saturu (SOLO taksonomijas III un IV līmenis).

Detalizēts katras daļas uzdevumu apraksts apkopots 4. tabulā. Standarta SR kodu atšifrējumu skatīt 4. pielikumā.

4. tabula. Receptīvo, kā arī produktīvo un mijiedarbības darbību pārbaudes katras daļas detalizēts uzdevumu apraksts.

4.1. VPD lasīšanas daļas uzbūve un saturs.

EKP līmenis	SR veids un grupa		Standarta SR kods	Tekstu veidi (iedevums)	Pārbaudāmā valoddarbība/prasme	Uzdevumu veidi (atdevums)	Īpatsvars (punkti)
B2	Zināšanas un izpratne		VS.A.1.1.2. VS.A.1.2.1. VS.A.1.2.2. VS.A.1.2.3. VS.A.2.1.1. VS.A.2.2.1. VS.A.2.2.2. VS.A.2.2.3.	Viens autentisks rakstveida teksts ap 600 vārdu (piemēram, raksts, buklets, blogs, ziņas, daiļliteratūras fragments, kāds šķirklis enciklopēdijā, instrukcija).	Lasīšana teksta būtības, funkcijas un vēstījuma izpratnei: teksta detaļas, izteiktās domas, tieši izteikti viedokļi, galvenā doma, teksta nolūks un mērķi, cēloņsakarības.	Dažādu veidu objektīvi vērtējamie uzdevumi: • daudzizvēļu uzdevumi; • vērtējuma izvēles uzdevumi; • teksta papildināšanas uzdevumi; • savietošanas uzdevumi.	7–8
	Prasmju grupa	Uztver, analizē un izvērtē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru.					
C1	Zināšanas un izpratne		VS.A.2.2.4. VS.A.3.2.2. VS.A.3.2.3. VS.A.3.3.2.	Trīs dažāda veida autentiski rakstveida teksti (katrs ap 500 vārdu) par vienu kopīgu tematu (piemēram, raksts, buklets, blogs, ziņas, daiļliteratūras fragments, kāds šķirklis enciklopēdijā, instrukcija, zinātnisks raksts).	Tekstu caurskatīšana un pārlasīšana galvenās domas, attieksmes, mērķa, žanra izpratnei, salīdzinot informāciju, uzskatus, attieksmes trīs tekstos.		6–7
	Prasmju grupa	Uztver, analizē un izvērtē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru.			Tekstu pārlasīšana, iedziļinoties faktos, detaļās, viedokļos, informācijas analīze, izvērtēšana, interpretācija.		6–7
		legūst, kritiski izvērtē, pārveido un ētiski izmanto informāciju.			Lasīšana detalizētas informācijas ieguvei, apkopojumam, pārveidošanai un sintēzei, balstoties uz trīs tekstu saturu.	• Informācijas pārneses uzdevumi: piemēram, kopsavilkuma, piezīmju papildināšana, tabulu, infografikas, grafiku aizpildīšana; • atvērtie jautājumi.	5

4.2. VPD klausīšanās daļas uzbūve un saturs.

EKP līmenis	SR veids un grupa		Standarta SR kods	Tekstu veidi (iedevums)	Pārbaudāmā valoddarbība/prasme	Uzdevumu veidi (atdevums)	Īpatsvars (punkti)
B2	Zināšanas un izpratne		VS.A.1.1.2. VS.A.1.2.1. VS.A.1.2.2. VS.A.1.2.3. VS.A.2.1.1. VS.A.2.2.1. VS.A.2.2.2. VS.A.2.2.3.	Viens pamatā autentisks ieraksts: dialogruna/ monologruna (ziņas/ reportāža, intervija, diskusija, publiskā runa u.c., līdz 4 min).	Dzirdētā teksta satura izpratne, tieši izteiktās informācijas izpratne un analīze: klausīšanās galvenās domas, nolūku, mērķu, faktu, viedokļu, attieksmes, cēloņsakarību izpratnei.	Dažādu veidu objektīvi vērtējamie uzdevumi: • daudzizvēļu uzdevumi; • vērtējuma izvēles uzdevumi; • savietošanas uzdevumi.	7–8
	Prasmju grupa	Uztver, analizē un izvērtē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru.					
C1	Zināšanas un izpratne		VS.A.3.2.2. VS.A.3.3.2.	1–2 pamatā autentiski audioieraksti (kopā 4–5 min): dialogruna/ monologruna (piemēram, ziņas/reportāža, intervija, diskusija, publiskā runa u.c.).	Dzirdētā teksta satura izpratne, tieši un netieši izteiktās informācijas analīze un izvērtēšana: klausīšanās konteksta, nolūku, mērķu, viedokļu, attieksmes, rīcības, emociju, sociolingvistisko elementu izpratnei, secinājumu formulēšanai.		7–9
	Prasmju grupa	Uztver, analizē un izvērtē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru.					
		legūst, kritiski izvērtē, pārveido un ētiski izmanto informāciju.		Viens pamatā autentisks audioieraksts (līdz 5 min): monologruna (piemēram, ziņas, reportāža, lekcijas, prezentācija, publiskā runa u.c.).	Dzirdētā teksta satura detalizētā izpratne informācijas analīzei, pārveidošanai un pārnesēi: klausīšanās konkrētas informācijas iegūšanai un mērķtiecīgai izmantošanai/pārveidošanai.	• Informācijas pārneses uzdevumi: piemēram, kopsavilkuma, piezīmju papildināšana, tabulu, infografikas, grafiku aizpildīšana; • atvērtie jautājumi.	9–10

4.3. VPD rakstīšanas daļas uzbūve un saturs.

EKP līmenis	SR veids un grupa		Standarta SR kods	Tekstu veidi (iedevums)	Pārbaudāmā valoddarbība/prasme	Uzdevumu veidi (atdevums)	Īpatsvars (punkti)
B2/C1	Zināšanas un izpratne		VS.A.1.2.2. VS.A.1.2.3. VS.A.2.2.1. VS.A.2.2.3. VS.A.2.3.1. VS.A.2.3.4. VS.A.3.2.1. VS.A.3.2.2. VS.A.3.2.5. VS.A.3.3.1.	Skolēns saņem divu saziņas situāciju aprakstus un iedevumus: 1. variants – daiļliteratūras fragments (ap 600 vārdu); 2. variants – citu funkcionālo stilu un žanru teksti (ap 600 vārdu). Skolēns izvēlas un raksta vienu variantu.	Piedāvātā teksta izvērtēšana, analīze, apkopojums un izmantošana savā tekstā, piešķirot tam jaunu nozīmi atbilstoši citai saziņas situācijai un kontekstam.	Strukturēta, noteiktam stilam un saziņas nolūkam atbilstoša argumentēta eseja par izvēlēto situāciju, pārnesot iedevuma teksta saturu citā kontekstā (300–350 vārdu).	20x1,25=25
	Prasmju grupa	Uztver, analizē un izvērtē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru.					
		legūst, kritiski izvērtē, pārveido un ētiski izmanto informāciju.					
		Producē un publisko strukturētu runātu un rakstītu tekstu auditorijai, kontekstam un komunikatīvajam nolūkam piemērotā valodā un stilā.					
	Zināšanu, izpratnes un prasmju kombinācija						

4.4. VPD runāšanas daļas uzbūve un saturs.

EKP līmenis	SR veids un grupa		Standarta SR kods	Tekstu veidi (iedevums)	Pārbaudāmā valoddarbība/prasme	Uzdevumu veidi (atdevums)	Īpatsvars (punkti)
B2/ C1	Zināšanas un izpratne		VS.A.1.1.2. VS.A.1.2.1. VS.A.1.2.2. VS.A.1.2.3. VS.A.1.2.5. VS.A.1.2.6. VS.A.2.2.1. VS.A.2.2.2. VS.A.2.2.3. VS.A.2.3.1. VS.A.2.3.4. VS.A.3.2.1. VS.A.3.2.2. VS.A.3.2.5. VS.A.3.3.1. VS.A.3.3.2.	Skolēns saņem saziņas situācijas aprakstu un iedevumu, kurš ietver 5–6 dažādu žanru, funkcionālo stilu un formas tekstu fragmentus (piemēram, citāts, daiļliteratūras fragments, grafiks).	Piedāvātās informācijas izvērtēšana, analīze, apkopojums/sintēze un izmantošana savā tekstā, piešķirot tai jaunu nozīmi atbilstoši citai vai jaunai saziņas situācijai un kontekstam. Prasme izteikt un pamatot strukturēto un argumentēto viedokli, izvērst un attīstīt apspriežamos jautājumus.	Strukturētās un saistītās publiskās runas prezentācija par sabiedriski nozīmīgu tematu. Piedāvātās informācijas izvērtēšana un sintēze, lai pamatotu savu viedokli ar izvērstiem argumentiem un atbilstošiem piemēriem. Savā runā skolēns formulē tēmu un sniedz ieskatu tēmā, izklāstā, analizē un spriež par iedevumos piedāvāto informāciju (izvēlas vismaz trīs fragmentus), argumentē, formulē secinājumus. Skolēns atbild uz intervētāja jautājumiem. (gatavošanās laiks - līdz 20 min; runas prezentācija - 5 min; intervētāja jautājumi)	25
	Prasmju grupa	Uztver, analizē un izvērtē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru.					
		legūst, kritiski izvērtē, pārveido un ētiski izmanto informāciju.					
		Producē un publisko strukturētu runātu un rakstītu tekstu auditorijai, kontekstam un komunikatīvajam nolūkam piemērotā valodā un stilā.					
		Lieto atbilstošas saziņas un sadarbības stratēģijas.					
	Zināšanu, izpratnes un prasmju kombinācija						

4. Piekļuves nosacījumi

4.1. Piekļuves nosacījumu mērķis

Saskaņā ar vispārējās vidējās izglītības standartu (punkts 8.3.) augstākajā apguves līmenī skolēns "apzināti, atbildīgi, radoši un patstāvīgi plāno un pārbauda savu izziņas darbību, patstāvīgi risina problēmas nepazīstamās, sarežģītās situācijās, veido dziļu konceptuālu izpratni mācību jomā, saskata starpdisciplināras likumsakarības, mācās patstāvīgi plānot, īstenot, uzraudzīt un izvērtēt produkta radīšanas procesu. Mācību saturs šajā apguves līmenī ir padziļināts, paplašināts un būtiski svarīgs skolēna iecerēto studiju virzienā."

Piekļuves nosacījums VPD noteikts ar mērķi mācību procesa ietvaros pārbaudīt nozīmīgus standartā noteiktos SR, kuru iekļaušana VPD nav mērķtiecīga, jo neļauj šos SR pārbaudīt kā zināšanu, izpratnes un prasmju kopumu, prasa nozīmīgus izpildes laika, vērtētāju u.c. resursus. Svešvalodas standarta SR ietver sekojošas multimodālās darbības, ko nevar pārbaudīt summatīvajā eksāmenā ar laika ierobežojumu:

- VS.A.1.1.1. Mērķtiecīgi izmanto daudzvalodu vidi, lai veidotu savu lingvistisko identitāti. Skaidro, kā indivīda vērtību sistēma ietekmē valodu lomu sabiedrībā.
- VS.A.1.2.1. Mērķtiecīgi meklē informāciju svešvalodā, kritiski to izvērtē pēc noteiktiem kritērijiem, lai izmantotu savā radošajā un pētniecības darbībā.
- VS.A.1.2.2. Izmantojot svešvalodas zināšanas, salīdzina dažādus viedokļus par pētāmo objektu, apraksta sava pētījuma rezultātus, formulē secinājumus un loģiski tos pamato.
- VS.A.1.2.4. Meklē iespējas savai izaugsmei starptautiskā akadēmiskā vidē, izstrādā karjeras plānu un sagatavo tam nepieciešamo dokumentāciju svešvalodā.
- VS.A.1.2.5. Lieto atbilstošas saziņas un sadarbības stratēģijas daudzvalodu kontekstā, lai noskaidrotu pārpratumu un nesaprašanās iemeslus un panāktu vienošanos.
- VS.A.1.2.6. Sagatavojas debatēm, formulē argumentus *par* un *pret*, savāc pierādījumus un piedalās debatēs starptautiskā kontekstā.
- VS.A.1.3.1. Patstāvīgi lieto svešvalodas starpdisciplināriem mācību mērķiem, izmanto daudzveidīgus resursus (piemēram, tiešsaistes atvērtos kursus MOOC).
- VS.A.1.3.2. Aktīvi piedalās starptautiskās videokonferencēs un uzņemas atbildību par to organizēšanu.
- VS.A.2.2.1. Kritiski izmanto daudzveidīgas teksta uztveres stratēģijas savu mērķu sasniegšanai (piemēram, tulko tekstu, vērtē teksta autora lomu un viedokli).
- VS.A.2.2.2. Kritiski izvēlas un prasmīgi izmanto dažādus tekstu veidus svešvalodā. Analizē sakarības pētāmo tekstu uzbūvē un dažādu informācijas attēlošanas veidu priekšrocības.
- VS.A.2.3.3. Analizē savus un citu tekstus svešvalodā. Novērtē tekstus atbilstoši kopīgi izvirzītajiem kritērijiem. Redīgē un uzlabo tekstus (piemēram, stilistiskas nianses), izmantojot IKT rīkus.
- VS.A.2.3.4. Publisko paša radītus savām akadēmiskajām interesēm atbilstošus tekstus. Lieto piemērotus valodas izteiksmes līdzekļus, lai atbildētu uz jautājumiem. uzdod jautājumus citiem prezentētājiem.
- VS.A.3.1.1. Analizē valodu apguves stratēģiju piemērotību citu mācību jomu apgūvē.
- VS.A.3.1.2. Vērtē savu un klases biedru svešvalodas apguves līmeni, pamato savu viedokli un sniedz ieteikumus valodas prasmju attīstībai.

4.2. Īstenošana

Svešvalodu standarta aprakstītie SR saskan ar EKP (2020:37) pāreju no četrām prasmēm uz četriem saziņas veidiem, tas ir: uztvere, mijiedarbība, producēšana un starpniecība, kas apvieno uztveri, producēšanu un mijiedarbību. Piekļuves nosacījumi iekļauj apliecinājumus par ilglaicīgu, atbildīgu, radošu un patstāvīgu darbu ar C1 līmenim atbilstošiem teksta veidiem.

Skolēns **mācību procesa laikā** sekmīgi izstrādā un iesniedz sekojošus apliecinājumus par darbu svešvalodas izpēti apkopošanā, analizē un publicēšanā:

- **multimodāls produkts**, kurš apliecina prasmi veikt teksta izpēti, kombinēt un integrēt dažādus informācijas avotus un reprezentācijas veidus svešvalodā, sintezēt informāciju, piemēram, stenda referāts, multimodālā prezentācija;

- **akadēmiskā stila prasībām atbilstošs teksts** (līdz 800 vārdiem), kurš apliecina prasmi formulēt problēmu/jautājumu, atrast, analizēt un izvērtēt informāciju, salīdzinot viedokļus par pētāmo objektu, apkopot un aprakstīt izpētes rezultātus, formulēt secinājumus, piemēram, eseja (pētījuma temats, teorētiskais pamatojums, datu apraksts, secinājumi);
- **publiska uzstāšanās/prezentēšana**, kurā skolēns apliecina prasmi publiskot sava pētījuma rezultātus, paša radītus savam akadēmiskajām interesēm atbilstošus tekstus, kā arī lietot atbilstošas saziņas sadarbības stratēģijas, atbildot uz klausītāju uzdotajiem jautājumiem. Par darba veikšanu un tā kvalitāti liecina skolotāja novērtējums un skolēna pašvērtējums. Uzstāšanās ilgums ar sagatavoto runu – līdz 7 minūtēm.

4.3. Izpilde un vērtēšana

Skolēns sekmīgi izpildījis piekļuves nosacījumus VPD, ja vērtējums par katru apliecinājumu nav zemāks par četrām bal-
lēm. Vērtēšanas kritēriju izstrādei ir piedāvāti sniegumu līmeņu aprakstu piemēri (2. pielikums).

Piekļuves nosacījumos iekļautie apliecinājumi tiek vērtēti izglītības iestādē, un tā novērtējums netiek iekļauts VPD no-
vērtējumā. Izglītības iestādēm tiek rekomendēts apliecinājumu novērtējumu iekļaut svešvalodas padziļinātā kursa gala vē-
rtējumā.

5. Nepieciešamo resursu nodrošinājums

Datortehnika ar interneta pieslēgumu atbilstoši VPD kārtotāju skaitam, ja VPD rakstveida daļa notiek tiešsaistē.

Datortehnika ar piekļuvi Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmai.

Audio atskaņotājs vai datortehnika, kas nodrošina klausīšanās daļas audio ieraksta atskaņošanu katrā telpā.

Datortehnika mutvārdu daļas ierakstiem un vērtēšanai katrā telpā mutvārdu daļas intervētājam un vērtētājam.

6. Vērtēšanas kārtība un kritēriji

Receptīvajos pārbaudes darbos (klausīšanās un lasīšanas prasmes) vērtē izvēlētās un ierakstītās atbildes. Katra pareiza atbilde – viens punkts. Vērtē rakstītā teksta saturu, nevis formu, piemēram, pareizrakstības kļūdas, kas nerada pārpratumus, neņem vērā. Savukārt, citu valodu elementu izmantojumu, kas sniedz saturiski pareizu atbildi, ņem vērā.

Tā kā producēšanas uzdevumos skolēns var demonstrēt sniegumu dažādās kvalitātes gradācijās, būtiski uzdevumu ap-
rakstā iekļaut kritērijus, saskaņā ar kuriem iespējams izvērtēt skolēna snieguma kvalitāti. Rakstīšanas un runāšanas uzdevu-
mu izpilde tiek vērtēta saskaņā ar izstrādātajiem snieguma līmeņu aprakstiem (3. pielikums).

Skolēna iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentos no maksimāli iespējamā punktu skaita. Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumu Nr. 416 21.¹ punktam skolēns saņem VPD sertifikātu, ja darba kopvērtējums nav mazāks par 20% (pārejas periodā 2022./2023.m.g. – 10%, 2023./2024.m.g. – 15%), kas apliecina skolēnu spēju lietot valodu personiskā saziņā. Skolēna zināšanas atbilst izziņas darbības I līmenim. B2 līmeņa iegūšanai teorētiski nepieciešami 45-50% kopvērtējumā, C1 līmeņa iegūšanai teorētiski nepieciešami 80-85% kopvērtējumā.

Rakstīšanas uzdevuma vērtēšanas kritēriji

VPD rakstīšanas uzdevuma vērtēšanas kritēriji balstās uz standartā formulētajiem SR un EKP valodu apguvei. Rakstī-
šanas uzdevuma vērtēšanā izmanto analītisko pieeju, kas ļauj novērtēt atsevišķus teksta parametrus, par katru no tiem
piešķirot punktus, kas atbilst vērtēšanas kritērijiem. VPD rakstīšanas uzdevuma kopējo vērtējumu ietekmē skolēna sniegums
četros dažādos parametros: **saturs un uzdevuma izpilde, organizācija un tekstveide, valodas līdzekļu** (vārdu krājuma un gra-
matisko struktūru) **daudzveidība, valodas lietojuma pareizība un precizitāte** (leksika, gramatika un pareizrakstība).

- **Saturs un uzdevuma izpilde** – vērtē skolēna jaunveidotā teksta atbilstību uzdevuma prasībām un mērķauditorijas vajadzībām. Esejā vērtē, cik kritiski jaunveidotajā tekstā analizēts un izvērtēts iedevuma teksta saturs, izmantojot to atbildīgi un integrējot sava teksta veidošanā, piemērojot to citam kontekstam; vai izteiktais viedoklis ir pamatots ar atbilstošiem argumentiem, kuri ietver atbilstošus pierādījumus, izmantojot daudzveidīgu informāciju.
- **Organizācija un tekstveide** – vērtē teksta uzbūvi un saistījumu, t. i., vai teksta struktūra atbilst žanram, vai tā ir strukturāli pārdomāta, līdzsvarota un pabeigta, vai teikumi un teksta daļas savstarpēji saistītas, vai lietoti atbilstoši un daudzveidīgi saistītājpārjēdzības, vai ir ievērots teksta dalījums rindkopās, ievērojot principu, ka katru rindkopu veido loģiski izklāstīta, vienota doma.
- **Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatisko struktūru) daudzveidība** – vērtē, cik plašs ir tekstā lietotais vārdu krājums (vārdu un izteicienu dažādība, vārdu savienojumi utt.) un gramatisko formu dažādība jaunveidotajā tekstā, kā arī to atbilstība dotajai situācijai. Tāpat uzmanība tiek pievērsta tam, vai jaunveidotā teksta radīšanā pārāk daudz netiek izmantota leksika no uzdevuma nosacījumiem.
- **Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība)** – vērtē gramatikas un vārdu krājuma izvēles precizitāti un pareizu lietojumu, piemēram, vai neprecīzi veidotas gramatiskās konstrukcijas un kļūdas vārdu pareizrakstībā netraucē uztvert tekstā izteikto domu. Būtisks ir arī tas, cik sistemātiskas ir pareizrakstības kļūdas skolēna tekstā.

Runāšanas uzdevumu vērtēšanas kritēriji

Arī VPD runāšanas uzdevumu vērtēšanas kritēriji balstās uz standartā formulētajiem SR un EKP valodu apguvei. To vērtēšanā izmanto analītisko pieeju, kas ļauj novērtēt atsevišķus teksta parametrus, par katru no tiem piešķirot punktus atbilstoši vērtēšanas kritērijiem. Runāšanas kopējo vērtējumu ietekmē skolēna sniegums piecos dažādos parametros: **sagatavotā runa** (organizācija, argumentācija un iedevumu izmantošana), **mijiedarbība informācijas nodošanā** (jautājumu izpratne un atbildes uz jautājumiem), **valodas bagātība** (valodas apjoms, diapazons), **valodas līdzekļu lietojuma pareizība** (gramatiski pareizs un leksiski precīzs valodas lietojums) un **valodas plūdums** (izruna, uzsvari, ritms un intonācija).

- **Sagatavotā runa** – vērtē VPD laikā skolēna sagatavotās publiskās runas saturu, izteikto viedokļu pamatotību, teksta organizāciju, argumentāciju un iedevumu analīzi.
- **Mijiedarbība informācijas nodošanā** – vērtē skolēna spēju sadarboties, pārliecinoši atbildot uz intervētāja jautājumiem, piemēram, precīzu jautājumu izpratni un izvērstas atbildes uz jautājumiem.

Līdzīgi kā rakstīšanas uzdevumā arī runāšanas uzdevumu vērtēšanas kritēriji paredz gramatiku un leksiku vērtēt kopā.

- **Valodas bagātība** – vērtē izmantotās leksikas apjomu un gramatisko struktūru diapazonu, proti, vai skolēns izmanto piedāvātajai saziņas situācijai atbilstošus un daudzveidīgus valodas līdzekļus.
- **Valodas līdzekļu lietojuma pareizība** – vērtē, vai skolēns lieto gramatiski pareizu un leksiski precīzu valodu.
- **Valodas plūdums** – vērtē izrunu, vārdu un teikumu uzsvaru, valodas ritmu un intonācijas atbilstību situācijai.

7. Palīglīdzekļi, kurus atļauts izmantot valsts pārbaudes darba laikā

VPD nav paredzēts izmantot palīglīdzekļus.

8. Rīcības vārdu skaidrojums

Visos izziņas darbības līmeņos uzdevumu nosacījumos tiek lietoti darbības vārdi, kas nosauc galvenās valoddarbības:

- lasīšana – lasīt (izlasīt),
- rakstīšana – rakstīt, uzrakstīt,
- klausīšanās – klausīties,
- runāšana – izteikt viedokli, uzdot jautājumu, atbildēt uz jautājumu.

Uzdevumu nosacījumu formulējumos var tikt iekļauti vārdi, kas pārbauda skolēna zināšanas un valodas darbības četros izziņas darbības līmeņos (5. tabulā apkopoti kognitīvajam līmenim raksturīgie darbības vārdi latviski). VPD uzdevumu nosacījumos šos darbības vārdus izmanto attiecīgajā svešvalodā.

5. tabula. SOLO taksonomijas saikne ar uzdevumu nosacījumiem.

Noteikšana jeb identificēšana	Klasificēšana, raksturošana	Analīze, izvērtēšana	Pārveide, radīšana
atrast, izvēlēties (no teksta), minēt piemēru (no teksta), nosaukt, noteikt jeb identificēt	grupēt, izvēlēties (no piedāvātā kopuma), klasificēt, noteikt jeb diferencēt, papildināt, sakārtot, skaidrot, izskaidrot	analizēt, minēt piemēru (no pieredzes), izvērtēt, pamatot, salīdzināt, secināt, vērtēt	iesaistīt (tekstā), interpretēt, izmantot, pārveidot, sagatavot, veidot

PIELIKUMI

1. pielikums.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti svešvalodā augstākajā apguves līmenī.

1. Valodas loma sabiedrībā
VSK.VS.Li.1.1. Katrai saziņas situācijai ir konteksts, kurā laiks, vieta un dalībnieki, savstarpēji vienojoties, nosaka saziņas saturu un formu.
VS.A.1.1.1. Mērķtiecīgi izmanto daudzvalodu vidi, lai veidotu savu lingvistisko identitāti. Skaidro, kā indivīda vērtību sistēma ietekmē valodu lomu sabiedrībā.
VS.A.1.1.2. Analizē saziņas situācijā izmantotos valodas līdzekļus, lai noteiktu un aprakstītu tās sociopolitisko kontekstu.
VSK.VS.Li.1.2. Mēs izmantojam valodu, lai veidotu attiecības, apmainītos ar informāciju, noskaidrotu un izteiktu viedokli, izprastu, plānotu un novērtētu savu un citu rīcību.
VS.A.1.2.1. Mērķtiecīgi meklē informāciju svešvalodā, kritiski to izvērtē pēc noteiktiem kritērijiem, lai izmantotu savā radošajā un pētniecības darbībā.
VS.A.1.2.2. Izmantojot svešvalodas zināšanas, salīdzina dažādus viedokļus par pētāmo objektu, apraksta sava pētījuma rezultātus, formulē secinājumus un loģiski tos pamato.
VS.A.1.2.3. Analizē un apraksta savu un citu cilvēku rīcību un emocijas daudzvalodu kontekstā, pamatojoties uz verbālo un neverbālo komunikāciju.
VS.A.1.2.4. Meklē iespējas savai izaugsmei starptautiskā akadēmiskā vidē, izstrādā karjeras plānu un sagatavo tam nepieciešamo dokumentāciju svešvalodā.
VS.A.1.2.5. Lieto atbilstošas saziņas un sadarbības stratēģijas daudzvalodu kontekstā, lai noskaidrotu pārpratumus un nesaprašanās iemeslus un panāktu vienošanos.
VS.A.1.2.6. Sagatavojas debatēm, formulē argumentus <i>par un pret</i> , savāc pierādījumus un piedalās debatēs starptautiskā kontekstā.
VSK.VS.Li.1.3. Valoda ir līdzeklis citu mācību priekšmetu apguvē, lai paplašinātu jau apgūtās zināšanas un iegūtu starptautisku pieredzi.
VS.A.1.3.1. Patstāvīgi lieto svešvalodas starpdisciplināriem mācību mērķiem, izmanto daudzveidīgus resursus (piemēram, tiešsaistes atvērtos kursus MOOC).
VS.A.1.3.2. Aktīvi piedalās starptautiskās videokonferencēs un uzņemas atbildību par to organizēšanu.
2. Teksts un tekstveide
VSK.VS.Li.2.1. Teksts ir izpētes objekts, kas ļauj izprast verbālās un neverbālās saziņas īpatnības attiecīgajā valodā.
VS.A.2.1.1. Pamana un analizē sociolingvistiskos elementus (t. sk. humoru, ironiju un sarkasmu) svešvalodā dažādos tekstos, filmās, videomateriālos un salīdzina tos ar dzimto valodu.
VS.A.2.1.2. Analizē neverbālos saziņas elementus videomateriālos, lai noteiktu runātāja attieksmi.

VSK.VS.Li.2.2. Zināšanas par rakstīto un runāto tekstu formu daudzveidību ļauj izvērtēt teksta saturu un mērķtiecīgi izmantot tekstus savām personiskajām, profesionālajām un akadēmiskajām vajadzībām.
VS.A.2.2.1. Kritiski izmanto daudzveidīgas teksta uztveres stratēģijas savu mērķu sasniegšanai (piemēram, tulko tekstu, vērtē teksta autora lomu un viedokli).
VS.A.2.2.2. Kritiski izvēlas un prasmīgi izmanto dažādus tekstu veidus svešvalodā. Analizē sakarības pētāmo tekstu uzbūvē un dažādu informācijas attēlošanas veidu priekšrocības.
VS.A.2.2.3. Analizē un kritiski izvērtē dažādu tekstu (t. sk. runāto) informācijas kvalitāti un avotu ticamību, lai atbildīgi izmantotu to savu tekstu veidošanā svešvalodā.
VS.A.2.2.4. Nosaka un analizē tekstveides līdzekļus (piemēram, salīdzina atsauces uz avotiem zinātniskajā un populārzinātniskajā stilā), kas veido teksta funkcionālo stilu attiecīgajā svešvalodā.
VSK.VS.Li.2.3. Teksta plānošana, veidošana, uzlabošana un publiskošana ir radošs process, kura laikā autors saskaņo savas idejas ar attiecīgās valodas normām.
VS.A.2.3.1. Pārliecinoši plāno un veido dažādus tekstus svešvalodā (piemēram, kopsavilkumu vai komentāru), izceļot svarīgākos argumentus. Noformē tekstu atbilstoši akadēmiskā stila prasībām (satura rādītājs, virsraksts, apakšvirsraksts, atsauču saraksts).
VS.A.2.3.2. Kopīgi veido tekstus svešvalodā (piemēram, reportāžas un publikācijas par aktuāliem notikumiem). Kritiski izvērtē izmantotās tekstu veidošanas stratēģijas un lieto tās sava teksta radīšanai.
VS.A.2.3.3. Analizē savus un citu tekstus svešvalodā. Novērtē tekstus atbilstoši kopīgi izvirzītajiem kritērijiem. Rediģē un uzlabo tekstus (piemēram, stilistiskas nianšes), izmantojot IKT rīkus.
VS.A.2.3.4. Publisko paša radītus, savām akadēmiskajām interesēm atbilstošus tekstus. Lieto piemērotus valodas izteiksmes līdzekļus, lai atbildētu uz jautājumiem. Uzdod jautājumus citiem prezentētājiem.
3. Valodas sistēma
VSK.VS.Li.3.1. Valodas apguves stratēģijas ir nepieciešamas, lai apzinātu savas esošās zināšanas, mobilizētu nepieciešamos leksiskos un sintaktiskos resursus un plānotu valodas izaugsmi.
VS.A.3.1.1. Analizē valodu apguves stratēģiju piemērotību citu mācību jomu apgūvē.
VS.A.3.1.2. Vērtē savu un klases biedru svešvalodas apguves līmeni, pamato savu viedokli un sniedz ieteikumus valodas prasmju attīstībai.
VSK.VS.Li.3.2. Lingvistiskā kompetence ir spēja lietot fonētikas, morfoloģijas, leksikas un sintakses zināšanas saziņā.
VS.A.3.2.1. Analizē kopīgo un atšķirīgo dažādu valodu, valodu variantu un dialektu lietojumā. Ievēro apgūstamās valodas runas un rakstu normas. Izmanto atpazīto intonāciju un izrunu, lai uzsāktu sarunu par runātāja iepriekšējo pieredzi.
VS.A.3.2.2. Izvērtē dažādu morfēmu lomu vārda nozīmes un funkcijas izmaiņā un radoši izmanto morfēmas sava vārdu krājuma paplašināšanā.
VS.A.3.2.3. Analizē vārdu lomu, vārdu saskaņošanas un saistījuma veidus dažādās valodās.
VS.A.3.2.4. Izmanto dažādu valodu vārdnīcas un korpusus sava vārdu krājuma bagātināšanai. Atšķir vārdu lietojumu tiešā un pārnēstā nozīmē (piemēram, idiomās).
VS.A.3.2.5. Saziņā sistēmiski izmanto svešvalodas izrunu, uzsvarus, ritmu un intonāciju, t. sk. izsakot dažādas emocijas un attieksmi. Lieto pauzes un interpunkciju atbilstoši saziņas mērķim.
VSK.VS.Li.3.3. Valodas lietotāja identitāti veido dažādu valodu resursu prasmīga izmantošana.
VS.A.3.3.1. Analizē katrai valodai raksturīgās gramatiskās konstrukcijas un ievēro gramatiskās likumsakarības runā un rakstos. Izmanto dažādus teikuma veidus, ievērojot žanra un stila specifiku.
VS.A.3.3.2. Analizē formālo un neformālo izteiksmes līdzekļu atbilstību valodai un situācijai.

2. pielikums. Piekļuves nosacījumos iekļauto apliecinājumu snieguma līmeņu aprakstu piemēri.

Multimodāls produkts (piemēram, stenda referāts)

Kritērijs \ Valodas līmenis	Patstāvīgs lietotājs Vidējais līmenis	Patstāvīgs lietotājs Augsts vidējais līmenis	Patstāvīgs lietotājs Gandrīz augstākais līmenis	Prasmīgs lietotājs Augstākais līmenis
Zināšanas un izpratne	Produkta saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu vispārīgu izpratni.	Produkta saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu izpratni.	Produkta saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu detalizētu izpratni.	Produkta saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu detalizētu un niansētu izpratni.
Tekstpratība	Saturs ir pietiekami skaidrs; teksta izkārtojums, noformējums un vizuālie līdzekļi daļēji atbilst produkta saturam.	Saturs ir kopumā skaidrs; teksta izkārtojums, noformējums un vizuālie līdzekļi atbilst produkta saturam.	Saturs ir skaidrs; teksta izkārtojums, noformējums un vizuālie līdzekļi palīdz uztvert produkta saturu.	Saturs ir skaidrs un loģiski saskaņots; teksta izkārtojums, noformējums un vizuālie līdzekļi palīdz uztvert produkta saturu.
Valodas lietojums	Valoda ir saprotama, tā liecina par mērķtiecīgu valodas līdzekļu lietojumu.	Valoda ir skaidra, tā liecina par mērķtiecīgu valodas līdzekļu lietojumu.	Valoda ir skaidra, tā liecina par prasmīgu un mērķtiecīgu valodas līdzekļu lietojumu.	Valoda ir skaidra un precīza, tā liecina par prasmīgu un mērķtiecīgu valodas līdzekļu lietojumu.

Akadēmiskā stila prasībām atbilstošs analītisks jaunrades teksts (piemēram, argumentētā eseja, pārspriedums, kurā tiek salīdzināts tēmas atspoguļojums tekstuālajā un citos formātos)

Kritērijs \ Valodas līmenis	Patstāvīgs lietotājs Vidējais līmenis	Patstāvīgs lietotājs Augsts vidējais līmenis	Patstāvīgs lietotājs Gandrīz augstākais līmenis	Prasmīgs lietotājs Augstākais līmenis
Zināšanas un izpratne	Esejas saturs ietver oriģinālteksta un tā daiļdarba ekranizējuma/iestudējuma vēsturiskā un sociālā konteksta aprakstu.	Esejas saturs ietver teksta un tā ekranizējuma/iestudējuma vēsturiskā un sociālā konteksta un rakstnieka/režisora redzējuma aprakstu.	Esejas saturs ietver oriģinālteksta un tā daiļdarba ekranizējuma/iestudējuma vēsturiskā un sociālā konteksta un rakstnieka/režisora redzējumu salīdzinošā aspektā.	Esejas saturs ietver oriģinālteksta un tā daiļdarba ekranizācijas/iestudējuma vēsturiskā un sociālā konteksta un rakstnieka/režisora redzējuma kritisku analīzi.
Tekstpratība	Esejas saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu, kā arī verbālo un neverbālo saziņas līdzekļu daļēju izpratni. Eseja daļēji atbilst esejas uzbūves principiem. Teksta saturs atklāj esejas autora redzējumu, kas pamatots ar argumentiem, citātiem/piemēriem.	Esejas saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu, kā arī verbālo un neverbālo saziņas līdzekļu izpratni. Esejas struktūra ir kopumā skaidra, tās daļas ir formāli saskaņotas un daļēji atbilstošas esejas uzbūves principiem. Teksta saturs atklāj esejas autora redzējumu, kas pamatots ar argumentiem, citātiem/piemēriem un secinājumiem.	Esejas saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu, kā arī verbālo un neverbālo saziņas līdzekļu detalizētu izpratni. Esejas struktūra ir kopumā skaidra, tās daļas ir loģiski saskaņotas un atbilstošas esejas uzbūves principiem. Teksta saturs atklāj esejas autora redzējumu, kas pamatots ar argumentiem, atbilstošiem citātiem un loģiskiem secinājumiem.	Esejas saturs liecina par dažādas modalitātes tekstu, kā arī verbālo un neverbālo saziņas līdzekļu detalizētu un niansētu izpratni. Esejas struktūra ir skaidra, tās daļas ir loģiski saskaņotas un atbilstošas esejas uzbūves principiem. Teksta saturs atklāj esejas autora redzējumu, kas pausts autoram raksturīgā stilā un pamatots ar argumentiem, atbilstošiem citātiem un loģiskiem secinājumiem.
Valodas lietojums	Esejā lietotā valoda ir gramatiski daudzveidīga, leksiskās, ortogrāfiskās, interpunkcijas un gramatiskās neprecizitātes ir pamanāmas un dažreiz traucē uztvert esejas autora domu. Esejā lietotā leksika ir atbilstoša autora mērķim.	Esejā lietotā valoda ir gramatiski pietiekami sarežģīta, leksiskās, ortogrāfiskās, interpunkcijas un gramatiskās neprecizitātes ir pamanāmas un dažreiz traucē uztvert esejas autora domu. Esejā lietotā leksika ir daudzveidīga; vārdu izvēle ir atbilstoša autora mērķim un akadēmiskajam stilam.	Esejā lietotā valoda ir gramatiski sarežģīta, leksiskās, ortogrāfiskās, interpunkcijas un gramatiskās neprecizitātes netraucē uztvert esejas autora domu. Esejā lietotā leksika ir daudzveidīga; vārdu izvēle ir precīza, atbilstoša autora mērķim un akadēmiskajam stilam.	Esejā lietotā valoda ir gramatiski sarežģīta, atsevišķās leksiskās, ortogrāfiskās, interpunkcijas un gramatiskās neprecizitātes netraucē uztvert esejas autora domu. Esejā lietotā leksika ir daudzveidīga, tā ietver ideomātiskus izteicienus; vārdu izvēle ir precīza, atbilstoša autora mērķim un akadēmiskajam stilam.

Publiska uzstāšanās (piemēram, pētījuma rezultātu prezentēšana)

Kritērijs / Valodas līmenis	Patstāvīgs lietotājs Vidējais līmenis	Patstāvīgs lietotājs Augsts vidējais līmenis	Patstāvīgs lietotājs Gandrīz augstākais līmenis	Prasmīgs lietotājs Augstākais līmenis
Zināšanas un izpratne	Prezentācijas saturs un forma daļēji atbilst prezentācijas autora mērķim.	Prezentācijas saturs un forma daļēji atbilst prezentācijas autora mērķim un auditorijas vajadzībām.	Prezentācijas saturs un forma atbilst prezentācijas autora mērķim un auditorijas vajadzībām.	Prezentācijas saturs un forma precīzi atbilst prezentācijas autora mērķim un auditorijas vajadzībām.
Tekstpratība	Prezentācijas saturs ir daļēji loģiski saskaņots; runas struktūra, vizuālo materiālu noformējums un neverbālo saziņas līdzekļu izmantojums ir daļēji saistīti. Prezentācijas saturs daļēji atklāj pētījuma mērķi, izmantotos datus, metodi un secinājumus.	Prezentācijas saturs ir loģiski saskaņots; runas struktūra, vizuālo materiālu noformējums un neverbālo saziņas līdzekļu izmantojums ir savstarpēji saistīti. Prezentācijas saturs atklāj pētījuma mērķi, izmantotos datus, metodi un secinājumus.	Prezentācijas saturs ir skaidrs, loģiski saskaņots; runas struktūra, vizuālo materiālu noformējums un neverbālo saziņas līdzekļu izmantojums ir savstarpēji saistīti un palīdz uztvert prezentācijas saturu. Prezentācijas saturs atklāj pētījuma mērķi, izmantotos datus, metodi un ar pierādījumiem pamatotus secinājumus.	Prezentācijas saturs ir oriģināls, skaidrs, loģiski saskaņots; runas struktūra, vizuālo materiālu noformējums un neverbālo saziņas līdzekļu izmantojums ir savstarpēji saistīti un palīdz uztvert prezentācijas saturu. Prezentācijas saturs precīzi atklāj pētījuma mērķi, izmantotos datus, metodi un ar pierādījumiem pamatotus secinājumus.
Valodas lietojums	Prezentācijā lietotā valoda un neverbālie saziņas līdzekļi daļēji atbilst akadēmiskajam stilam; mutvārdu izteiksmes specifika ir daļēji ievērota. Vizuālajos materiālos lietotā valoda ir saprotama, kļūdas ir pamanāmas un dažreiz traucē satura uztverei.	Prezentācijā lietotā valoda un neverbālie saziņas līdzekļi kopumā atbilst akadēmiskajam stilam; mutvārdu izteiksmes specifika ir daļēji ievērota. Vizuālajos materiālos lietotā valoda ir lielākoties lakoniska un precīza, kļūdas ir pamanāmas un dažreiz traucē satura uztverei.	Prezentācijā lietotā valoda un neverbālie saziņas līdzekļi kopumā atbilst akadēmiskajam stilam; mutvārdu izteiksmes specifika ievērošana palīdz auditorijai uztvert prezentācijas saturu. Vizuālajos materiālos lietotā valoda ir lielākoties lakoniska un precīza, kļūdas netraucē satura uztverei.	Prezentācijā lietotā valoda pārlicina un neverbālie saziņas līdzekļi precīzi atbilst akadēmiskajam stilam; mutvārdu izteiksmes specifika ievērošana palīdz auditorijai uztvert prezentācijas saturu. Vizuālajos materiālos lietotā valoda ir lakoniska un precīza.

3. pielikums.

Skolēnu snieguma līmeņu apraksti rakstīšanas un runāšanas uzdevumos augstākajā apguves līmenī.

Rakstīšanas uzdevuma vērtēšanas kritēriji (20 punkti)

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma apraksts, punkti					
Saturs un uzdevuma izpilde (teksta atbilstība uzdevuma prasībām, iedevuma satura izpratne, izmantošana un integrēšana tekstā atbilstoši uzdevuma mērķim, argumentācija)	Teksts neatbilst uzdevuma nosacījumiem./ Teksta apjoms nesasniedz 150 vārdus.	Daļēji uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, pārstāstot informāciju no iedevuma un/vai savas personiskās pieredzes. Pārraksta iedevuma tekstu.	Pārsvārā uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, izmantojot iedevumu, pamatojot savu viedokli ar atsevišķiem piemēriem no piedāvātā teksta, kas tikai daļēji atklāj autora pozīciju. Iedevuma saturs ir daļēji integrēts tekstā, dažreiz izmantojot iedevuma oriģinālos formulējumus un secību.	Uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, izmantojot iedevumu. Autora pozīcija nav pārliecinoša, bet ir pamatota ar atbilstošiem argumentiem un piemēriem no iedevuma. Iedevuma saturs ir pietiekami integrēts tekstā, izmantojot citātus, parafrāzi vai kopsavilkumu.	Uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, izmantojot iedevumu. Autora pozīcija ir skaidra un pamatota ar izvērtiem, pārliecinošiem argumentiem un piemēriem ar atsaucēm uz konkrētiem teksta fragmentiem, raksturojot tos. Iedevuma saturs ir integrēts tekstā, izmantojot citātus, parafrāzi vai kopsavilkumu.	Uzdevuma nosacījumiem pilnībā atbilstošs teksta saturs ir papildināts ar iedevuma analīzi. Autora pozīcija ir skaidra un pamatota ar izvērtiem, pārliecinošiem argumentiem un atsaucēm uz mērķtiecīgi izvēlētiem teksta fragmentiem, raksturojot/komentējot tos. Iedevuma saturs ir mērķtiecīgi integrēts tekstā, izmantojot citātus, efektīvu parafrāzi vai apkopojumu.
Organizācija un tekstveide		Teksts daļēji strukturēts, saistītājpārdo un rindkopas daļēji atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Pārsvārā strukturēts teksts; saistītājpārdo un rindkopas daļēji atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Loģiski strukturēts teksts; saistītājpārdo un rindkopas pārsvārā atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Skaidrs un loģiski strukturēts teksts; saistītājpārdo un rindkopas pilnībā atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Skaidrs, loģiski strukturēts un līdzsvarots teksts; saistītājpārdo daudzveidība un rindkopas pilnībā atbilst teksta uzbūves principiem un uztveri atvieglojošam satura izklāstam.
Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatiskā struktūru) daudzveidība		Ierobežots savu vārdu krājums un vienkāršas gramatiskās struktūras, kas bieži atkārtojas.	Pietiekams vārdu krājums, lai izteiktos vienkāršā veidā, lietojot gramatiskās pamatstruktūras.	Pietiekami bagāts vārdu krājums un kompleksas gramatiskās struktūras, kas pārsvārā izmantotas atbilstoši kontekstam.	Bagāts vārdu krājums un kompleksas gramatiskās struktūras, kas izmantotas atbilstoši kontekstam.	Ļoti bagāts vārdu krājums un daudzveidīgas kompleksas gramatiskās struktūras ļauj atklāt smalkas nozīmes atšķirības un valodas nianšes, kā arī izvērstas pārdomas.
Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība)		Valodas lietojums ir kļūdains, kas dažreiz traucē saprast rakstīto.	Valodas lietojums ir samērā precīzs un pareizs, kļūdas ne traucē saprast rakstīto.	Valodas lietojums ir pārsvārā precīzs un pareizs, nedaudzās nesistemātiskās kļūdas ne traucē saprast rakstīto.	Valodas lietojuma precizitāte un pareizība ir diezgan augsta, nepieļauj kļūdas, kas rada pārpratumu.	Valodas lietojuma precizitāte un pareizība ir nemainīgi augsta. Kļūdas ir retas un grūti pamanāmas.
	0 punkti	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	5 punkti

Runāšanas uzdevumu vērtēšanas kritēriji

Vērtēšanas kritēriji		Snieguma apraksts, punkti					
Uzdevuma izpilde (10 punkti)	Sagatavotā runa (runas organizācija, argumentācija un iedevumu izmantošana)	Nolasa iedevuma tekstus vai savus pierakstus.	Ietver dažus uzdevuma nosacījumus. Sniedz galvenokārt atsevišķus, savstarpēji nesaistītus apgalvojumus. Uzskaita atsevišķus faktus un viedokļus no iedevumos piedāvātās informācijas.	Daļēji izpilda uzdevuma nosacījumus. Runa ir daļēji strukturēta, runas daļas ir saistītas vienkāršā veidā. Pārstāsta informāciju no iedevumos piedāvātās informācijas un/vai savas personiskās pieredzes.	Izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Runa ir pietiekami strukturēta, runas daļas ir saistītas. Izteiktais viedoklis ir pamatots. Apkopo iedevumos piedāvāto informāciju.	Pilnībā izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Runa ir strukturēta, runas daļas ir loģiski saistītas. Izteiktais viedoklis ir pamatots ar izvēršiem argumentiem un piemēriem. Apkopo un salīdzina iedevumos piedāvāto informāciju.	Pilnībā izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Runa ir skaidri strukturēta, runas daļas ir līdzsvarotas, loģiski saistītas. Izteiktais viedoklis ir pamatots ar izvēršiem, pārliecinošiem argumentiem un piemēriem. Analizē un izvērtē iedevumos piedāvāto informāciju, formulējot secinājumus.
	Mijiedarbība informācijas nodošanā (jautājumu izpratne un atbildes uz jautājumiem)	Nesniedz atbildes uz jautājumiem.	Atbild uz dažiem jautājumiem, izmantojot atsevišķus vārdus un vienkāršas frāzes.	Atbild uz dažiem jautājumiem. Sniedz īsas konkrētas atbildes, dažreiz pamato ar piemēriem un argumentiem.	Atbild uz visiem jautājumiem. Pamato un skaidro savu pozīciju ar atbilstošiem argumentiem, tomēr atbildēs trūkst pietiekamas precizitātes vai izvēsuma.	Precīzi atbild uz visiem jautājumiem. Pamato un skaidro savu pozīciju ar atbilstošiem un izvēršiem argumentiem.	Brīvi un precīzi atbild uz visiem jautājumiem. Pamato un skaidro savu pozīciju ar pārliecinošiem un izvēršiem argumentiem.

3. pielikums

Padziļinātais kurss Svešvaloda II (angļu, franču, vācu, krievu) augstākajā mācību satura apguves līmenī Valsts pārbaudes darba programma

Vērtēšanas kritēriji		Snieguma apraksts, punkti					
Vārdu krājums, gramatika, valodas plūdums un izruna (15 punkti)	Valodas bagātība (valodas apjoms, diapazons)	Valodas lietojums nepietiekams, lai novērtētu.	Lieto ierobežotu vārdu krājumu un vienkāršas un vienvēidīgas struktūras, lai izteiktos par doto kontekstu.	Lieto pietiekamu vārdu un struktūru krājumu, lai spētu izteikties vispārīgi un aprakstoši, un/vai pārmērīgi izmanto iedevuma leksiku.	Lieto saziņas situācijai piemērotus valodas līdzekļus. Pietiekams vārdu krājums, lai spētu brīvi izteikties par dažādiem tematiem, reti kad meklē vārdus vai izsakās aprakstoši.	Izmanto piedāvātajai saziņas situācijai atbilstošus un daudzveidīgus valodas līdzekļus. Ir bagāts vārdu krājums, lai spētu sniegt skaidru salīdzinājumu, izteiktu argumentētu viedokli, īpaši nemeklējot vārdus.	Izmanto piedāvātajai saziņas situācijai atbilstošus un daudzveidīgus valodas līdzekļus. Ir ļoti bagāts vārdu krājums, kas ļauj izteikties skaidri, neierobežojot sakāmā saturu.
	Valodas līdzekļu lietojuma pareizība (gramatiski pareizs un leksiski precīzs valodas lietojums)		Izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus ar kļūdām, kuras dažreiz traucē uztvert teikto.	Diezgan pareizi izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus, kļūdas netraucē saziņai.	Pārsvārā pareizi lieto dažādus valodas līdzekļus, nedaudzās kļūdas un pārteikšanās netraucē saziņai.	Pārsvārā runā gramatiski pareizi un leksiski precīzi. Nav kļūdu, kas rada pārpratumus.	Runā ar nemainīgi augstu valodas pareizību un precizitāti. Kļūdas ir retas, gandrīz nemanāmas un parasti tiek tūlīt izlabotas.
	Valodas plūdums (izruna, uzsvāri, ritms un intonācija)		Runā ar biežām pauzēm, izmantojot atsevišķus izteikumus. Izrunas kļūdas var kavēt izpratni.	Runā ar vilcināšanos, dažreiz meklējot vārdus. Izrunas kļūdas netraucē uztvert domu.	Runā diezgan tekoši. Izvēloties piemērotus izteikumus, iespējamās pauzes nevietā. Izrunā pieļaujamas nelielas kļūdas.	Runā tekoši. Pauzes ir pamatotas. Izruna un intonācija pārsvārā mērķvalodai atbilstoša.	Bez grūtībām izsakās spontāni un raiti. Izruna un intonācija atbilstoša mērķvalodai un saziņas situācijai.
		0 punkti	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	5 punkti

4. pielikums.

Valsts pārbaudes darba programmā un valsts pārbaudes darba paraugā lietotie kodi.

Atsaucei uz standartu¹ mācību priekšmetu kursu programmu paraugos izmantoti šādi plānoto skolēnam sasniedzamo rezultātu (SR) un lielo ideju (Li) kodi. (Standarta pielikumi, kuros lietoti šie kodi, atrodami [Skola2030 tīmekļa vietnē](#).)

SR kodi

Piemērs:

VL	VL.O.2.1.	O.	2.1.
Mācību joma (visu mācību jomu apzīmējumus sk. tabulā)	Kursa apguves līmenis (visu kursu apguves līmeņu apzīmējumus sk. tabulā)	Mācību jomas SR kārtas numurs standartā	
		2.1. Izvēlas, atlasa un izmanto informāciju no dažādiem avotiem sava teksta izveidei saskaņā ar konkrētajām vajadzībām un mācību mērķiem.	2.1. Lai daudzpusīgi izziņātu noteiktu problēmu, jautājumu vai tematu un veidotu savu tekstu, mērķtiecīgi izvēlas, kārtā, analizē un vērtē informāciju, salīdzinot dažādos avotos publicēto tekstu saturu un tajos izmantotos valodas līdzekļus.
			2.1. Pēta valodas un literatūras jautājumu atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos, lai pēc noteiktiem kritērijiem izvērtētu informāciju un veidotu spriedumus par šo ziņu kvalitāti, aktualitāti un izmantojamību savu tekstu izveidei.

Li kodi

Piemērs:

VSK.	VSK.S. Li.6.	S.	Li.6.
Vispārējās vidējās izglītības pakāpe	Mācību joma	Mācību jomas SR kārtas numurs standartā	
			6. Jebkurš informācijas avots, kas ataino norises sabiedrībā pagātnē un mūsdienās, ir vērtējams kritiski.

Kursu apguves līmeņu apzīmējumi

V	Vispārīgais līmenis
O	Optimālais līmenis
A	Augstākais līmenis

Mācību jomu apzīmējumi

V	Valodu mācību joma
	VL Latviešu valoda
	VS Svešvaloda
K	Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma
S	Sociālā un pilsoniskā mācību joma
D	Dabaszinātņu mācību joma
M	Matemātikas mācību joma
T	Tehnoloģiju mācību joma
F	Veselības, drošības un fiziskās aktivitātes mācību joma

¹ Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumi Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem".

**DOMĀT.
DARĪT.
ZINĀT.**

Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" mērķis ir izstrādāt, aprobēt un pēctecīgi ieviest Latvijā tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācīšanai, lai skolēni gūtu dzīvei 21. gadsimtā nepieciešamās zināšanas, prasmes un attieksmes.

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē